



SPRIEVODNÝ LIST

**k materiálu na 1. zasadnutie obecného zastupiteľstva v Naháči
dňa 09.12.2022 k bodu č. 4**

Názov materiálu:

- **Stanovisko hlavnej kontrolórky k návrhu rozpočtu na rok 2023 a viacročnému rozpočtu na roky 2024-2025**

Predkladateľ: Bc. Jana Lopatková, hlavná kontrolórka

Spracovateľ: Bc. Jana Lopatková, hlavná kontrolórka

Dôvodová správa:

V zmysle ustanovenia § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb..

Stanovisko komisie (ak sa vyžaduje):

-

Návrh uznesenia:

OZ Naháč **b e r i e n a v e d o m i e** stanovisko hlavnej kontrolórky obce k návrhu rozpočtu obce Naháč na rok 2023 a viacročného rozpočtu na roky 2024 – 2025

Hlavná kontrolórka Obce Naháč – Bc. Jana Lopatková

**STANOVISKO
K NÁVRHU ROZPOČTU NA ROK 2023
A VIACROČNÉHO ROZPOČTU
NA ROKY 2024 AŽ 2025**

Predkladá: Bc. Jana Lopatková , hlavní kontrolórka Obce Naháč

V Naháci, dňa 05.12.2022

Dôvodová správa:

Základom finančného hospodárenia obce je rozpočet. Rozpočet vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce a jeho základnou funkciou je zabezpečiť financovanie obce. Základnou legislatívnou normou, ktorá vymedzuje postavenie rozpočtu obce je zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, podľa ktorého obec pri výkone samosprávy zostavuje a schvaľuje rozpočet, ktorý je základom jej finančného hospodárenia. Obec je povinná pred schválením rozpočtu zverejniť ho najmenej na 15 dní spôsobom v obci obvyklým, aby sa k nemu mohli vyjadriť obyvatelia obce; zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy (ďalej len „zákon č. 523/2004 Z. z.“), ktorý je základným finančným zákonom verejnej správy, ústavný zákon č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti, zákon o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov a nariadenie vlády SR č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve. Záväzný je rozpočet na príslušný rozpočtový rok, rozpočet na ďalšie dva roky sú orientačné, nemajú záväzný charakter.

Stanovisko hlavnej kontrolórky k návrhu viacročného rozpočtu obce Naháč na roky 2023, 2024, 2025 je predkladané na rokovanie Obecného zastupiteľstva v Naháči v zmysle ustanovenia § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov

STANOVISKO K NÁVRHU ROZPOČTU NA ROK 2023 A VIACROČNÉHO ROZPOČTU NA ROKY 2024 AŽ 2025

V zmysle ustanovení § 18 f ods. 1, písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a doplnkov predkladám stanovisko k návrhu rozpočtu na rok 2023 a viacročného rozpočtu (strednodobého výhľadu) na roky 2024 až 2025.

Odborné stanovisko bolo spracované na základe predloženého návrhu, ktorý bol spracovaný v súlade s § 9 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podlieha zverejneniu podľa zák. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti čl. 9. ods. 2. Rozpočet obce bol zverejnený dňa 15.11.2022

Viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci ich pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov najmenej na tri rozpočtové roky. Viacročný rozpočet sa zostavuje v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet obce. Rozpočet na rok 2023 je záväzný. Príjmy a výdavky rozpočtov pre roky 2024 a 2025 nie sú záväzné, ale len orientačné.

Rozpočet obce sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový. Rozpočet obce má obsahovať zámery a ciele, ktoré bude obec realizovať z výdavkov rozpočtu obce.

A. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA ODBORNÉHO STANOVISKA

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade s metodickým usmernením, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná a ekonomická klasifikácia MF SR .

Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so zákonom:

- č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov
- č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti.
- č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov,
- č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov

Plnenia rozpočtu a návrh rozpočtu majú zohľadňovať aj platné všeobecne záväzné nariadenia obce Naháč najmä:

- Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce Naháč
- Štatút obce
- Zásady rozpočtového hospodárenia obce Naháč
- Pracovný poriadok
- VZN obce Naháč
- Uznesenia OZ Naháč

B. VÝCHODISKÁ TVORBY NÁVRHU ROZPOČTU

Návrh rozpočtu je spracovaný podľa zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

v členení podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona na: rozpočet na príslušný rozpočtový rok - rok 2023, rozpočet na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku - rok 2024, rozpočet na druhý nasledujúci rok - rok 2025. Rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok je záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky nie sú záväzné, majú orientačný charakter. Obecné zastupiteľstvo ich berie na vedomie.

Navrhovaný rozpočet na roky 2023 až 2025 je zostavený v súlade s § 10 ods. 3 až 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Vnútorne je členený na:

- a) bežný rozpočet, t.j. bežné príjmy a bežné výdavky,
- b) kapitálový rozpočet, t.j. kapitálové príjmy a kapitálové výdavky,
- c) finančné operácie.

V rozpočte sú vyjadrené finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu v rámci financovania prenesených kompetencií štátnej správy, finančné vzťahy k fondom, k zriadeným právnickým osobám a k fyzickým a právnickým osobám, ktoré vykonávajú na území obce verejnoprospešnú činnosť a požadujú z rozpočtu obce dotáciu.

C. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA ROZPOČTU

Princíp rozpočtového hospodárenia v podmienkach obce znamená, že obce sú povinné hospodáriť v súlade so schváleným, resp. upraveným rozpočtom. Rozpočet je základným dokumentom, podľa ktorého a na základe ktorého sa vykonáva plnenie v súlade s osobitnými predpismi. Táto všeobecná povinnosť je zakotvená aj v § 19 ods.4 až 6 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Rozpočet obce je záväzný a obec je povinná sledovať v priebehu rozpočtového roka vývoj hospodárenia podľa rozpočtu. Pri kontrole a hodnotení plnenia rozpočtu obce je povinnosťou obce vykonávať v priebehu celého roka kontrolu hospodárenia s rozpočtovými prostriedkami obce.

ROZPOČET BEŽNÝCH PRÍJMOV

Daňové príjmy

V návrhu rozpočtu na rok 2023 - daňové príjmy sú tvorené výnosom dane z príjmov fyzických osôb – podielovej dane zo štátneho rozpočtu, majetkovými daňami a daňami za

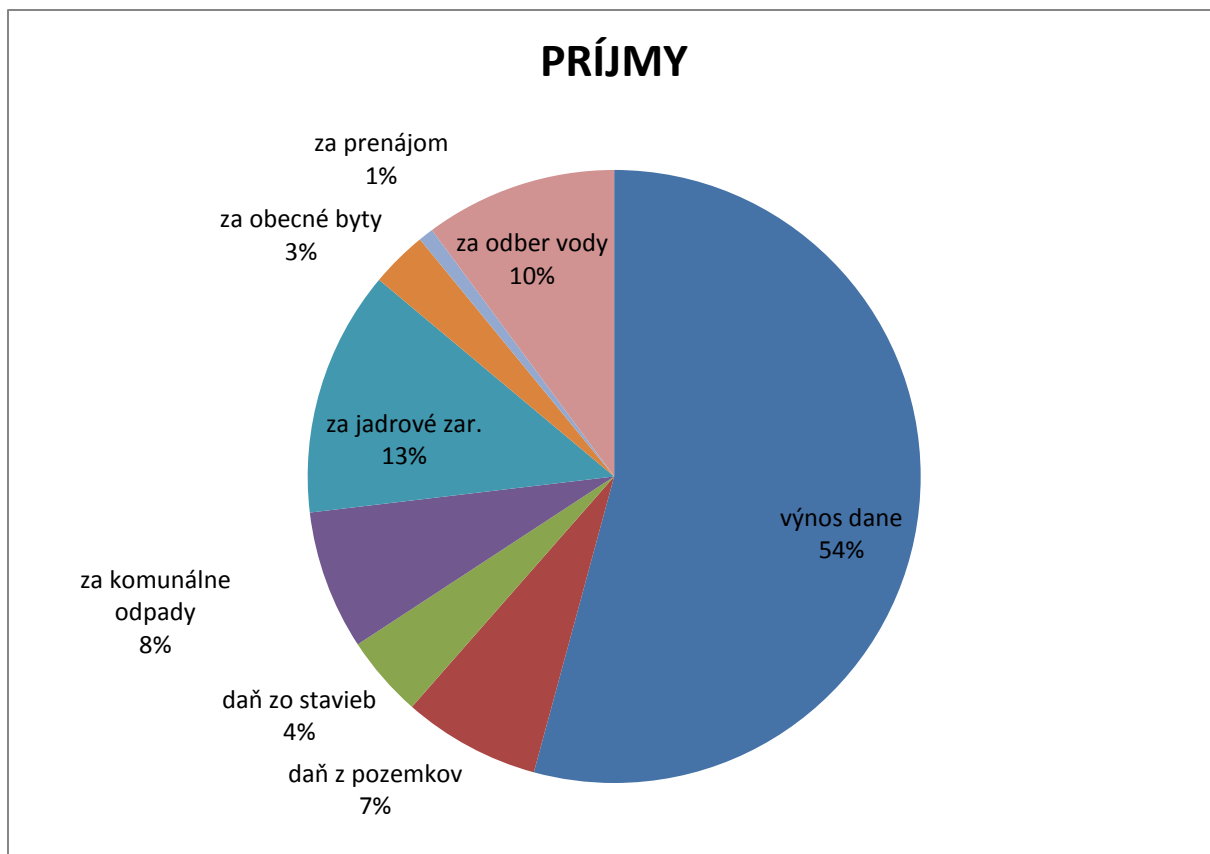
tovary a služby. Daňové príjmy, najmä podielová daň zo štátneho rozpočtu, tvorí najstabilnejšiu a najvýznamnejšiu zložku rozpočtu obce. Podstatnou súčasťou príjmu rozpočtu obce je výnos dane z príjmov fyzických osôb. V súlade s fiškálnym vývojom a prognózami Rady pre rozpočtovú zodpovednosť sa odhaduje príjem pre obec vo výške 107 000 €. Ďalšie daňové príjmy sú: daň za jadrové zariadenia, daň z nehnuteľností, za psa, za nevýherné hracie prístroje.

V rozpočte sa uvažuje s navýšením dane z nehnuteľností. Rozpočet príjmov ovplyvní aj zavedenie poplatku za rozvoj. V návrhu rozpočtu obce Naháč je predpokladané v roku 2023 zvýšenie príjmov najmä v položke poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad na sumu 14 500 €. V rozpočte sa ráta so zvýšením oproti roku 2022 o 32%.

Medzi najvýznamnejšie príjmové položky patrí aj výber daní za pozemky a stavby. Ďalšími významnými príjmami sú poplatky za odber podzemnej vody, kde obec očakáva príjem vo výške 20 000 €. Ostatné miestne dane a poplatky sú rozpočtované podľa plnení predchádzajúceho roka.

Nedaňové príjmy, ktoré sú tvorené najmä príjmami z využívania majetku obce, z poskytovania služieb pre občanov a podnikateľov pôsobiacich na území obce, zo správnych poplatkov sú rozpočtované na základe skutočností predchádzajúcich rokov. V návrhu rozpočtu sa uvažuje s dotáciami, ktoré budú obci poskytované z rozpočtov jednotlivých rozpočtových kapitol v rámci financovania prenesených kompetencií a s ďalšími dotáciami zo ŠR. Zo strany príjmov podľa môjho názoru absentuje rozpočtovanie položky 311 111 Lex Ukrajina – ubytovanie.

Bežný rozpočet príjmov obce Naháč je vo výške: 207 000 €



Kapitálové príjmy

V návrhu rozpočtu sa nerozpočtovali kapitálové príjmy.

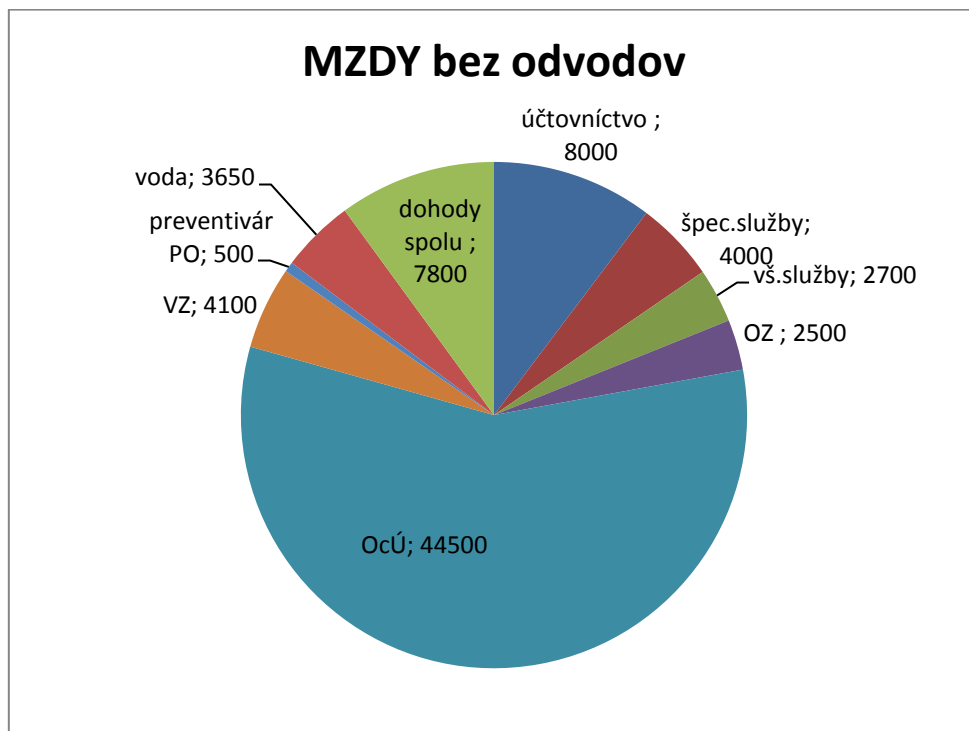
V návrhu obec do rozpočtu zapojila finančné operácie zapojením rezervného fondu obce zvýšením o sumu 23 000.-€.

Spolu rozpočet príjmov: 230 000 €

ROZPOČET BEŽNÝCH VÝDAVKOV

Podstatnú časť výdavkov obce tvoria mzdy a odvody volených funkcionárov obce (starostu, poslancov) a zamestnancov obce (samostatný odborný referent, zamestnanec vnútornej správy, hlavný kontrolór, upratovačka). Výdavky obce v jednotlivých oblastiach fungovania sú rozpočtované na základe čerpania v predchádzajúcich rozpočtových rokoch a sú v nich čiastočne zohľadnené plány na rok 2023, 01.1.1 611 OcÚ tarifný plat + príplatok + odmeny v celkovej sume 44 500.-€. Okrem toho na zamestnancov VZ 06.2.0 611 + príplatok a odmeny je rozpočtovaných 4 100.-€, zásobovanie vodou 06.3.0 611 + príplatok a odmeny je rozpočtovaných 3 650 .-€. Napriek zamestnávaniu zamestnancov na základe

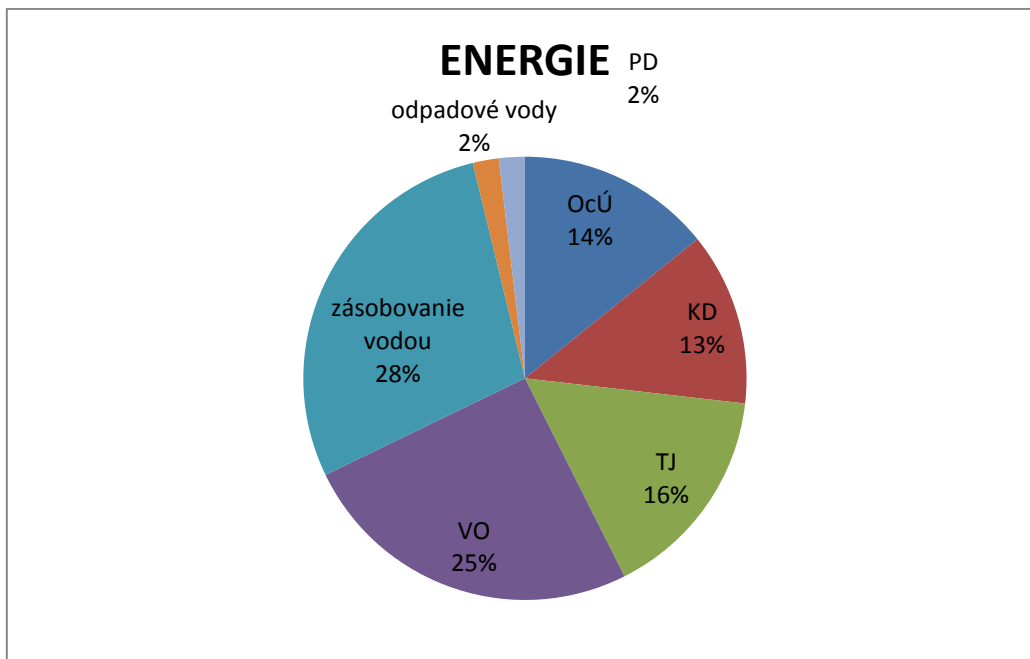
pracovnej zmluvy sa z pohľadu výdavkov do rozpočtu opakovane zapájajú položky na dohody o práci – 01.1.1 637027 OcÚ – dohody o práci 1 000.-€, 06.2.0 637027 VZ – Dohody o práci mimo pracovného pomeru 500.-€, 06.3.0 637027 Zásobovanie vodou – Dohody –údržba a kosenie vodární 500 .-€, 08.2.0 637027 KD – dohody o práci 3 500.-€, 08.4.0 637027 Cintorín – dohody o prácach 500.-€. V položke 01.1.1 637026 OcÚ odmeny a príspevky OZ a komisií v sume 2 500 .-€, všeobecné služby a odmeny za práce miestne komunikácie 04.5.1 637027 je spolu 2 300.-€, preventivár PO 03.2.0 637005 v sume 500.-€. Pomerne vysokou položkou v rozpočte je 01.1.1 637004 OcÚ všeobecné služby 2 700.-€, 01.1.1 637005 OcÚ špeciálne služby 4 000.-€, 01.1.1 637005 OcÚ účtovníctvo, mzdy, personalisti 8 000.-€, čo sú za rok položky v sumáre 14 700.-€. Z celkových výdavkov je na rôzne mzdové výdavky rozpočtovaných 77 750.-€, čo bez odvodov predstavuje 33,8 % zo všetkých rozpočtovaných výdavkov.



Zo strany výdavkov podľa môjho názoru absentuje rozpočtovanie položky Lex Ukrajina – ubytovanie.

Z dôvodu očakávaného zvýšenia ceny energií prišlo k navýšeniu výdavkových položiek položiek 01.1.1 632001 41 Ocú - Energie - elektrina, plyn oproti roku 2022 na sumu 4 500.-€ , čo predstavuje zvýšenie o 125 %. Položka 08.2.0 632001 KD energie plyn č.84 je rozpočtovaná na 4 000.-€, čo predstavuje štvornásobné zvýšenie oproti schválenému rozpočtu v roku 2022. V položke 08.1.0 632001 TJ energie, elektrina, plyn je zvýšená oproti roku 2022 na sumu 5 000.-€, položka 06.4.0 632001 VO energie je oproti minulému roku

zvýšená na sumu 8 000.-€, , 06.3.0 632001 zásobovanie vodou, elektrina vodárne bola zvýšená na sumu 9 000.-€, , PD 600.-€, 05.1.0 632001 nakladanie s odpadovými vodami 600.-€. Celková rozpočtovaná suma na energie predstavuje 31 700.-€, čo je 14 % z celkovej sumy výdavkov.



Bežný rozpočet výdavkov obce Naháč je vo výške: 207 000€.

KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY

V návrhu rozpočtu v roku 2023 plánuje obec kapitálové výdavky v celkovej sume 23 000, - € Najvyššiu položku v predpokladanej výške 10 000.-€ tvorí prípravná a projektová dokumentácia spojená s územným plánom obce , zariadenie – VZ 3 000.-€ , KD prípravná a projektová dokumentácia 2 000.-€, prípravná a projektová dokumentácia - detské ihrisko vo výške 4 000.-€. Nie je mi zrejماً položka 09.1.1.1 716 prípravná a projektová dokumentácia - detské ihrisko- táto položka je zakomponovaná ako rozpočtová položka na rok 2023, hoci detské ihrisko bolo dané do prevádzky v roku 2022.

Kapitálový rozpočet je zostavený ako schodkový. Celkové výdaje sú vo výške 23 000.- € sú kryté prostriedkami z minulých rokov – RF vo výške 23 000€.

FINANČNÉ OPERÁCIE

V návrhu rozpočtu výdavkových finančných operácií nie sú uvedené finančné operácie.

Spolu rozpočet výdavkov: 230 000€.

Podľa § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z. rozpočet obce a rozpočet vyššieho územného celku sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový. Bežný rozpočet musia zostaviť ako vyrovnaný alebo prebytkový. Podľa § 12 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. obec sledujú v priebehu rozpočtového roka vývoj hospodárenia podľa rozpočtu a v prípade potreby vykonávajú zmeny vo svojom rozpočte, najmä zvýšenie vlastných príjmov alebo zníženie výdavkov, s cieľom zabezpečiť vyrovnanosť bežného rozpočtu ku koncu rozpočtového roka, pričom schodok bežného rozpočtu obce alebo vyššieho územného celku môže vzniknúť len z dôvodu použitia prostriedkov rezervného fondu podľa § 10 ods. 9 a nevyčerpaných v minulých rokoch.

Obec v predloženom návrhu rozpočtu dosahuje vyrovnané hospodárenie a schodok kapitálového rozpočtu vo výške 23 000.-€ je krytý zapojením prostriedkov z rezervného fondu. §10 ods. 7 zákona 583/2004 Z. z stanovuje obciam povinnosť zostavovať rozpočet ako vyrovnaný alebo prebytkový, tak kapitálový rozpočet sa môže zostaviť ako schodkový, ak tento schodok možno kryť zostatkami finančných prostriedkov obce z minulých rokov, návratnými zdrojmi financovania, alebo je tento schodok krytý prebytkom bežného rozpočtu v príslušnom rozpočtovom roku. Obec teda v návrhu rozpočtu na rok 2023 splnila podmienky stanovené zákonom.

D. ZÁVEREČNÉ ZHODNOTENIE NÁVRHU VIACROČNÉHO PROGRAMOVÉHO ROZPOČTU

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy ako viacročný rozpočet na roky 2023 – 2025, ktorý spĺňa základné princípy rozpočtovania. Návrh rozpočtu bol zverejnený zákonným spôsobom - na úradnej tabuli obce Naháč a na webovom sídle obce (www.obecnahac.sk) v zákonom stanovenej lehote v súlade s § 9 ods.2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Po preverení náležitostí a obsahu návrhu viacročného rozpočtu na roky 2023 – 2025 konštatujem, že je zostavený v súlade s všeobecne záväznými právnymi predpismi, najmä s príslušnými ustanoveniami zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Bc. Jana Lopatková

Hlavná kontrolórka obce Naháč

